

Briselē, 2016. gada 28. oktobrī
(OR. en)

13608/16

Starpiestāžu lieta:
2013/0045 (CNS)

FISC 164
ECOFIN 948

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Ciešāka sadarbība finanšu darījumu nodokļa jomā – Priekšlikums – Padomes Direktīva, ar ko īsteno ciešāku sadarbību finanšu darījumu nodokļa jomā = pašreizējais stāvoklis

I. IEVADS

1. Komisija 2011. gada 28. septembrī iesniedza priekšlikumu Padomes Direktīvai par kopīgu finanšu darījuma nodokļa (FDN) sistēmu un grozījumiem Direktīvā 2008/7/EK. Priekšlikuma mērķis bija nodrošināt taisnīgu finanšu sektora ieguldījumu finanšu krīzes izmaksās, novērst vienotā tirgus sadrumstalotību un radīt attiecīgus šķēršļus darījumiem, kas neveicina finanšu tirgu efektivitāti. Padomes 2012. gada 22. jūnija un 10. jūlija sanāksmēs un Eiropadomes 2012. gada 28. un 29. jūnija sanāksmē tika konstatēts, ka joprojām pastāv būtiskas viedokļu atšķirības attiecībā uz nepieciešamību ES līmenī izveidot kopēju FDN sistēmu un ka priekšlikums tuvākajā nākotnē Padomē nebūtu saņēmis vienprātīgu atbalstu.

2. Pamatojoties uz vienpadsmit dalībvalstu (Austrija, Beļģija, Francija, Grieķija, Igaunija, ¹ Itālija, Portugāle, Slovākija, Slovēnija, Spānija un Vācija – turpmāk "iesaistītās dalībvalstis") iesniegto lūgumu un saskaņā ar Padomes 2013. gada 22. janvāra pilnvarojumu ², kas tika pieņemts pēc Eiropas Parlamenta 2012. gada 12. decembrī sniegtās piekrišanas, Komisija 2013. gada 14. februārī iesniedza priekšlikumu Padomes Direktīvai, ar ko īsteno ciešāku sadarbību finanšu darījumu nodokļa jomā (turpmāk – "Komisijas priekšlikums"). Šis Komisijas priekšlikums pamatā atspoguļoja sākotnējā, Komisijas 2011. gadā iesniegtā FDN priekšlikuma darbības jomu un mērķus.

II. PAŠREIZĒJAIS STĀVOKLIS

3. Pēc sagatavošanas darba, ko veica Nodokļu jautājumu darba grupa un attiecīgā gadījumā Augsta līmeņa darba grupa nodokļu jautājumos, stāvoklis saistībā ar šo dosjē tika apspriests šādās *ECOFIN* padomes sanāksmēs:
- 2014. gada 6. maijā, kurā ministri no desmit iesaistītajām dalībvalstīm (izņemot Slovēniju) nāca klajā ar kopīgu paziņojumu ³;
 - 2014. gada 7. novembrī ⁴ un 9. decembrī ⁵ un 2015. gada 8. decembrī ⁶, balstoties uz prezidentvalsts ziņojumiem;

¹ 2016. gada 16. martā Igaunijas Republika izpildīja nepieciešamās formalitātes, lai izbeigtu dalību ciešākā sadarbībā saistībā ar FDN. Sk. dok. 7808/16 FISC 47 LIMITE.

² OV L 22, 25.1.2013., 11. lpp.

³ Sk. dok. 9399/14 FISC 79 ECOFIN 445 un dok. 9576/14 PV/CONS 22 ECOFIN 460.

⁴ Sk. dok. 14949/14 FISC 181 ECOFIN 1001.

⁵ Sk. dok. 16498/14 FISC 222 ECOFIN 1159 un dok. 16753/14 FISC 230 ECOFIN 1188 CO EUR-PREP 50, 36.–46. punkts.

⁶ Sk. dok. 14942/15 FISC 181 ECOFIN 947.

- 2016. gada 17. jūnijā, ⁷ kurā, turpinot darbu pēc desmit iesaistīto dalībvalstu (izņemot Igauniju) paziņojuma, kas tika iekļauts *ECOFIN* padomes 2015. gada 8. decembra sanāksmes protokolā, ⁸ Padome ņēma vērā pašreizējo stāvokli saistībā ar šo dosjē par vairākiem atsevišķiem jautājumiem, proti:

- a) "emisijas" un "rezidences" principu piemērošana un FDN teritoriālā darbības joma; ⁹
- b) tirgus uzturēšanas darbību atbrīvojums no FDN; ¹⁰
- c) darbības joma tiem darījumiem ar atvasināto instrumentu līgumiem, uz kuriem attieksies FDN ¹¹.

4. Process, kas aizsākās 2015. gadā, kad "Nodokļu jautājumu darba grupa pārrunāja FDN struktūras būtiskās daļas ("pamatelementus") un to, kā minētos elementus varētu kombinēt iespējamajos FDN modeļos", ¹² turpinājās arī Slovākijas prezidentūras laikā. Pēc iesaistīto dalībvalstu iniciatīvas Nodokļu jautājumu darba grupas līmenī varētu parādīt turpmāku progresu attiecībā uz vairākiem FDN elementiem, kuri tiek uzskatīti par ļoti nozīmīgiem ("galvenais dzinējspēks") turpmākajam darbam, turpinot uzlabot atlikušos jaunā FDN aspektus un izstrādājot direktīvas leģislatīvo tekstu.
5. Turklāt iesaistītās dalībvalstis ir iesniegušas Nodokļu jautājumu darba grupai savus konstatējumus par FDN iekasēšanas izmaksu efektivitāti, jo diskusija *ECOFIN* padomes 2016. gada jūnija sanāksmē pierādīja, ka ir vajadzīga papildu pārliecība, ka nodokli var iekasēt izmaksu ziņā efektīvā veidā.

⁷ Sk. dok. 9602/16 FISC 90 ECOFIN 522.

⁸ Sk. dok. 15112/15 PV/CONS 72 ECOFIN 961 ADD 1.

⁹ Sk. dok. 9602/16 FISC 90 ECOFIN 522, 6.–8. punkts, un dok. 14942/15 FISC 181 ECOFIN 947, 7.–11. punkts.

¹⁰ Sk. dok. 9602/16 FISC 90 ECOFIN 522, 9.–12. punkts, un dok. 14942/15 FISC 181 ECOFIN 947, 15.–17. punkts.

¹¹ Sk. dok. 9602/16 FISC 90 ECOFIN 522, 13.–15. punkts, un dok. 14942/15 FISC 181 ECOFIN 947, 18.–19. punkts.

¹² Sk. dok. 14942/15 FISC 181 ECOFIN 947, 3. punkts.

III. NESEN APSPRIESTIE JAUTĀJUMI

a) FDN "galvenais dzinējspēks"

6. Nodokļu jautājumu darba grupas 25. oktobra sanāksmē iesaistītās dalībvalstis norādīja, ka turpmākas sarunas par FDN un jaunās direktīvas kompromisa teksta izstrādāšanu notiks, pamatojoties uz vienošanos par vispārējām nostādnēm attiecībā uz vairākiem FDN pamatelementiem, kā izklāstīts šīs piezīmes pielikumā (piemēram, darbības joma tādiem darījumiem ar akcijām un atvasinātajiem instrumentiem, par kuriem uzliek nodokli, teritorialitāte, darījumu ķēde, atbrīvojums attiecībā uz tirgus uzturēšanu, utt.).
7. Šī pamata vienošanās būs vēl jāpārveido par juridisku tekstu, kurā vairāki jautājumi būs jāprecizē sīkāk. Cita starpā vēl būs jārod piemērots operatīvs tekstuāls risinājums par pārejas periodu noteikšanu attiecībā uz nodokļu piemērošanu darījumiem ar akcijām un atvasinātajiem instrumentiem.
8. Pēc tam, kad tas būs paveikts un būs pieejams direktīvas projekta teksts, diskusijas uz tā pamata turpināsies starp visām ES dalībvalstīm – atkarībā no vajadzības.

b) FDN iekasēšanas izmaksu efektivitāte

9. Iesaistītās dalībvalstis ir izklāstījušas arī savus konstatējumus par iespējamiem risinājumiem, kā nodrošināt pienācīgus ieņēmumus ar zemām administratīvām izmaksām, un dažus apsvērumus par FDN īstenošanas faktiskajām izmaksām.
10. Iesaistīto dalībvalstu konstatējumi aptvēra problēmas un priekšrocības, kas attiecas uz centralizēto nodokļu iekasēšanas modeli (kurš varētu darboties, veicot esošās tirgus infrastruktūras centralizāciju vai izveidojot jaunu nodokļu iekasēšanas pakalpojumu) vai pašnovērtēšanas modeli. Šķita, ka iesaistītās dalībvalstis kopumā piekrīt, ka gan centralizētajam nodokļu iekasēšanas modelim, gan pašnovērtēšanas modelim būs sava loma jauna FDN pārvaldīšanā. Lai aptvertu visus darījumus, kuriem tiks piemērots jaunais FDN, jebkurā gadījumā būs jāievieš finanšu iestāžu veikta pašnovērtēšanas sistēma – vai nu kā papildinājums centralizētai sistēmai, vai kā galvenā nodokļu iekasēšanas sistēma.

11. Paturot prātā mērķi, ka "katrai valstij tiek prasīta nodokļu finansiālā dzīvotspēja", ¹³ ir skaidrs, ka galīgā izvēle attiecībā uz nodokļu iekasēšanas modeli būs atkarīga no tā, kā faktiski tiks izveidots jaunais FDN.

IV. TURPMĀKAIS DARBS

12. Ņemot vērā to, ka diskusijās Nodokļu jautājumu darba grupas līmenī bija vērojams zināms progress sarunās par FDN ciešākas sadarbības ietvaros, šķiet, ir lietderīgi ziņas par pašreizējo stāvokli attiecībā uz šo leģislatīvo dosjē iesniegt *ECOFIN* padomes līmenī.
13. Ievērojot iepriekš minēto un kā jau norādīts *ECOFIN* padomes 2016. gada jūnija ziņojumā Eiropadomei par nodokļu jautājumiem, ¹⁴ "būs nepieciešams papildu darbs Padomē un tās darba sagatavošanas struktūrās, lai starp dalībvalstīm, kas piedalās ciešākā sadarbībā, varētu panākt galīgo vienošanos par šo dosjē, kurā tiek respektētas to dalībvalstu kompetences, tiesības un pienākumi, kuras nepiedalās ciešākā sadarbībā saistībā ar FDN".
14. Ņemot vērā šos apstākļus, Pastāvīgo pārstāvju komiteja tiek aicināta ieteikt Padomei:
- a) ņemt vērā līdz šim gūtos panākumus un
 - b) apmainīties viedokļiem par pašreizējo stāvokli saistībā ar šo dosjē.

¹³ Sk. iesaistīto dalībvalstu paziņojumu dok. 15112/15 PV/CONS 72 ECOFIN 961 ADD 1.

¹⁴ Sk. dok. 10502/16 FISC 108 ECOFIN 640 CO EUR-PREP 28, 42. punkts.

FINANŠU DARĪJUMA NODOKĻA "GALVENAIS DZINĒJSPĒKS"

I. Teritorialitātes princips

- Akcijas: Rezidences un emisijas principa kombinēšana. Kā pirmais solis saskaņota nodokļu uzlikšana tiks piemērota tikai iesaistīto dalībvalstu akcijām. Pēc pārejas perioda to attiecinās uz visām akcijām, ja vien dalībvalstis nenolemj citādi.
- Atvasinātie instrumenti: kā Komisijas priekšlikumā.

II. Atvasināto instrumentu nodokļu bāze

- Opcijas veida atvasināto instrumentu nodokļu bāzi būtu vēlams pamatot uz iespēju līguma prēmiju.
- Produktiem, kas nav opcijas veida atvasinātie instrumenti un kuriem ir termiņš, kā piemēroto nodokļa bāzi varētu uzskatīt kādu termiņam pielāgotu nosacīto summu/tirgus vērtību (ja pieejama).
- Produktiem, kas nav opcijas veida atvasinātie instrumenti un kuriem nav termiņa, kā piemēroto nodokļa bāzi varētu uzskatīt nosacīto summu/tirgus vērtību (ja pieejama).
- Dažos gadījumos varētu būt vajadzīga nodokļu likmju vai nodokļu bāzes definīcijas pielāgošana, lai izvairītos no traucējumiem.

III. Atvasināto instrumentu darbības joma

- Atpirkuma līgumi un atpakaļpirkuma līgumi, kā arī valsts parāda pārvaldnieku un to darījumu partneru darījumi tiks atbrīvoti no šīs direktīvas darbības jomas.
- Izņemot šos, visiem atvasinātajiem instrumentiem tiks uzlikti nodokļi, tomēr kā pirmais solis produkti ar valsts parādu līdz 100 % kā tiešie pamatā esošie instrumenti būtu jāatbrīvo no šīs direktīvas darbības jomas. Pēc pārejas perioda darbības jomu attiecinās uz šiem atvasinātajiem instrumentiem, ja vien dalībvalstis nenolemj citādi.

IV. Tirgus uzturēšana (akciju tirgiem)

Samazinātu minimālo likmi (80 % no parastās nodokļa likmes) var piemērot tirgus uzturētājiem, kurus saista līgums ar konkrētu tirdzniecības vietu īstenot tirgus uzturēšanas darbības attiecībā uz konkrētām akcijām neatkarīgi no tā, vai tā ir tirdzniecība savā vārdā vai tirgus uzturēšana.

V. Nodokļa uzlikšanas gadījums vērtspapīriem

Nodokļa uzlikšana bruto darījumiem.

VI. Darījumu ķēde

Nodokļu uzlikšana visiem ķēdes darījumiem, izņemot aģentus un tīrvērtes dalībniekus (kad tie darbojas kā veicinātāji) saskaņā ar Komisijas priekšlikumu.

VII. Reālā ekonomika un pensiju shēmas

Nepieciešams veikt turpmāku analīzi par reālo ekonomiku un pensiju shēmām.
